

Nr 343.

Av herr Nilsson, Petrus, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till taxeringsförordning.

Uti proposition nr 210 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till taxeringsförordning, innefattande stadganden om fastighetstaxering, taxering enligt kommunalskattelagen, till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, kommunal progressivskatt och utjämningskatt samt till skogsaccis.

Förslaget såsom helhet står enligt vår mening i sådant sammanhang med proposition nr 102 med förslag till kommunalskattelag m. m., att kommunalskattelagens antagande i huvudsak av riksdagen måste vara förutsättningen för taxeringsförordningens upphöjande till lag. Med denna utgångspunkt vilja vi föreslå vissa ändringar, som vi anse av behovet påkallade i det nu föreliggande förslaget.

I 5 § föreskrives huru beredningsnämnd för fastighetstaxering skall vara sammansatt, varvid hänvisas till bestämmelsen i 12 § 1 mom., som innehåller stadgande om sammansättningen av beskattningsnämnder i allmänhet. Yrkesfördelningsbestämmelsen torde för beredningsnämndernas del komma att visa sig mindre lycklig, varför vi hålla före att för dessas vidkommande denna bestämmelse bör borttagas. I fråga om taxeringsnämnderna har hittills tvekan rått, huruvida de stadganden, som avse ortskänedom och yrkesfördelning, endast skola anses gälla de valda ledamöterna eller om jämväl hänsyn bör tagas till de av länsstyrelsen utsedda. 12 paragrafens formulering ger stöd åt den senare uppfattningen, vilken vi också i sak gilla, men önskvärt vore att formuleringen bleve så klar och tydlig, att ingen tvekan behövde uppstå.

Vi äro icke övertygade att vad i 7 och 9 §§ föreskrives angående de olika prövningsnämndernas sammansättning kan anses välbetänt utan hålla före, att deltagandet i det förberedande arbetet för taxeringen bör vara av stort värde vid de bedömningar och avgöranden, som skola ske i prövningsnämnderna. Möjligheter till lämpligt personval komma ej att saknas inom de talrika grupperingar, som måste stå till buds vid ett sådant urval, om såväl beredningsnämnd som fastighetstaxeringsnämnd få inom sig uppgöra förslag till ledamöter i fastighetsprövningsnämnd och taxeringsnämnderna till ledamöter i länsprövningsnämnd. Vi hemställa därför om de ändringar, som befinnas nödvändiga för detta förfaringssätts tillämpning.

I 36 § föreskrives att självdeklaration skall vara avlämnad senast den 15 februari för det största antalet deklarationspliktiga. Förutom att den nuvarande tiden för deklarationernas avgivande så ingått i det allmänna medvetandet, att ändring redan av detta skäl är synnerligen olämplig, synes oss en dylik tidsinskränkning ej vara möjlig, såvitt tillräcklig hänsyn skall tagas till de omständigheter, varunder deklaranterna hava att fullgöra sin uppgiftsplikt. Hur enkla en persons inkomstförhållanden än kunna synas vara, tager det alltid någon tid efter årsskiftet innan de föreligga klara. Detta gäller särskilt för jordbrukarna, icke minst beroende på att vissa uppgifter och redogörelser icke kunna erhållas förrän långt in i januari, exempelvis från mejerier, slakterier, sparbanker och inrättningar av likartade slag. Att sedan inom ett par veckor få deklarationerna färdiga skulle, åtminstone för det stora antal, som härvid måste anlita skrivhjälp, bliva synnerligen svårt. Vi yrka därför, att 1 mars bibehålles såsom den tidpunkt, vid vilken deklaration senast skall vara avlämnad. Detta stadgande bör i och för sig icke vara hinderligt för övriga tidsbestämmelser i förslaget.

I fråga om sammanträdesort för såväl beredningsnämnd som taxeringsnämnd har bestämmanderätten helt lagts i ordförandens hand. Det torde dock vara lämpligt att härvidlag införa den inskränkningen, att sammanträdesorten skall väljas inom taxeringsdistriktet, och att, om detta icke lämpligen kan ske, respektive kommuner få rätt att bestämma sammanträdesorten, bl. a. av det skälet att avgörandet härom är en kostnadsfråga.

Den i 62 § 4 mom. föreskrivna längden torde saklöst kunna undvaras, varför vi föreslå, att detta moment måtte ur lagförslaget utgå.

Likaledes bör 71 §, med stadgande om undersökning för utrönande, huruvida vid taxeringen av jordbruksfastigheter å landsbygden jämnhet och likformighet de olika länen emellan blivit uppnådd, ur förslaget utgå.

Beträffande instansordningen vid besvär i taxeringsfrågor innebär förslaget, att kammarrätten skall bliva sista instans i fråga om fastighetstaxeringen. Vi anse detta vara en princip, som ej bör godtagas, ty då regeringsrätten är högsta instans för taxeringsärenden i allmänhet, vore det att underskatta fastighetstaxeringens betydelse att ej låta tvist angående fastighetsvärdena även fullföljas till regeringsrätten. Det förtjänar bemärkas, att taxering av fastigheter har en vidsträcktare betydelse än annan taxering, enär fastighetstaxering avses att gälla för en tid av fem år framåt, under det att annan taxering sker årligen. Likaledes motsätta vi oss den föreslagna särbestämmelsen angående kammarrättens sammansättning vid behandling av fastighetstaxeringsmål, enligt vilken särskilda av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter skola tillkallas vid dessa måls avgörande.

Att fastighetstaxering under löpande period skall kunna upptagas i nästan hur stor omfattning som helst finna vi mindre lämpligt och föreslå, att en bestämmelse i enlighet med hittills gällande stadgande i stället införes.

Det s. k. kommunala ombudet i taxeringsnämnden kunna vi icke anse vara av något värde och yrka att vad härom stadgas må utgå.

I övrigt finna vi att sakkunnigeinstitutionen fått en alltför vid omfattning

i taxeringsarbetet och anse att förslaget i detta avseende bör undergå sådan omarbetning, att de stadganden, som handla om dessa sakkunniga, må kunna åtminstone till väsentlig del utgå. Dels komma kostnaderna att avsevärt ökas genom de sakkunnigas tillkallande, dels komma nämndernas betydelse och ansvar att minskas i så hög grad, att ett rent oefterrättligt tillstånd lätt kan komma att uppstå och dels blir sekretessen en ren chimär, om deklARATIONERNA skola vara tillgängliga för alla i förslaget avsedda.

Vi hemställa,

att vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 210 här ovan anförda yrkanden måtte beaktas
och att utskottet vidtager de ändringar i lagtexten, som härav föranledas.

Stockholm den 1 april 1927.

Petrus Nilsson.

Alexander Nilsson.

Joh. Johansson.

Ernst Svenson.

L. G. Bodin.

H. Andersson.

Karl Andersson.